

R.A.S.

SVENSKA POINTERKLUBBENS AVELSPOLICY OCH STRATEGI RAS (Rekommendationer)

Innehåll

- 1 Beskrivning av rasen
- 2 Avelsarbete/Avelsbas
- 3 Hälsostatus
- 4 Exteriör
- 5 Jaktegenskaper
- 6 Mentalitet

Inledning

Bakgrund Rasspecifik Avelsstrategi

På Svenska Kennelklubbens Kennelfullmäktige 2001 fattades beslut om att det för varje hundras ska finnas en så kallad rasspecifik avelsstrategi. Uppdraget att utforma dessa lades på specialklubbarna, som i sin tur i huvudsak delegerar ut arbetet på rasklubbarna, även om samordningsansvaret kvarstår hos specialklubben.

Vad är en rasspecifik strategi – behövs den?

En rasspecifik avelsstrategi (RAS) är en handlingsplan för aveln inom en specifik ras. SKKs Avelspolicy anger målen, strategin beskriver vägen dit.

RAS vems ansvar?

Ansvar för rasens framtid ligger alltid ytterst hos den enskilda uppfödaren och ägaren till avelshunden. För att fatta relevanta beslut behöver den enskilda ägaren både allmänna kunskaper om avel och fakta kring den egna tiken samt den tilltänkta avelshunden, vad gäller egenskaper, mentalitet och nedärvbar sjukdomshistorik.

Allt för att målen i den planerade kullen ska ligga så nära den avelsstrategi som finns för rasen och de personliga avelsmålen.

1 Beskrivning av rasen

Historisk bakgrund och utveckling

Pointern härstammar från spanska, franska och italienska korthåriga fågelhundar. Förmodligen innehåller rasen även inslag av engelska, korthåriga s.k. setting spaniels. I samband med att man i England, under första delen av 1700-talet övergick från nätfångst av fågel till flyktskytte infann sig behovet av stående fågelhund, och därmed fick pointern spridning. Pointern kom att bli den besuttna överklassens speciella jakthund. Den berömda engelska uppfödaren William Arkwright, verksam i slutet av 1800- och början av 1900-talet, anses vara den moderna pointerns skapare. Under slutet av 1800-talet började de importerade hundar till Sverige, Axel Hedenlund stod för importen av flera goda hundar.

Behovet av att bilda en specialklubb för pointern i Sverige började uppstå runt sekelskiftet. Initiativtagare var Grosshandlare Jard Emil Frykberg. Svenska Pointerklubben instiftades 1903.

Beskrivning av nuläget.

Att pointern behållit sina utpräglade goda jaktegenskaper, goda mentalitet och extrema sundhet beror framför allt på att pointern alltid varit "fågeljägarens hund" och att aveln därmed främst styrts av faktorer baserade på jaktliga egenskaper, sundhet och god mentalitet.

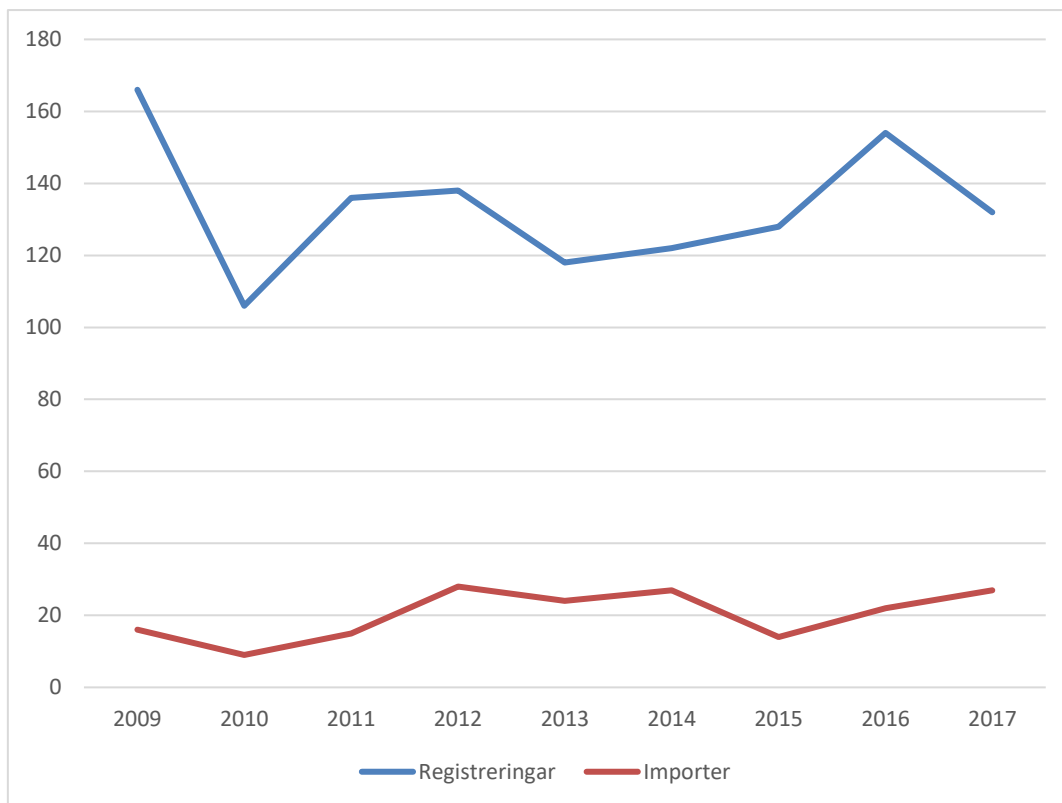
Svenska Pointerklubben ansvarar för avelsverksamheten med Pointern i Sverige. Övergripande mål är att väcka intresse för att främja avel av hundar med rastypisk, funktionell exteriör och storlek, sund mentalitet samt bevara rasens specifika egenskaper som jakthund. Avel och uppfödning skall ske i överensstämmelse med svensk djurskyddslagstiftning och Svenska Kennelklubbens grundregler.

Ansvaret för rasen ligger alltid hos den enskilde uppfödaren och ägaren av avelshunden/tiken. Rasens utveckling grundas på uppfödarens val av avelsdjur samt på den användning som dessa får. Ärtlig variation är en förutsättning för rasens fortlevnad. Därför ska aveln vara målinriktad och långsiktig.

2 Avelsarbete / Avelsbas

Bakgrund

Pointern är en numerärt liten ras med ca 13-20 kullar per år. Det registreras årligen ca 100-150 valpar. Kullstorleken är i snitt 7.0 valpar/kull.

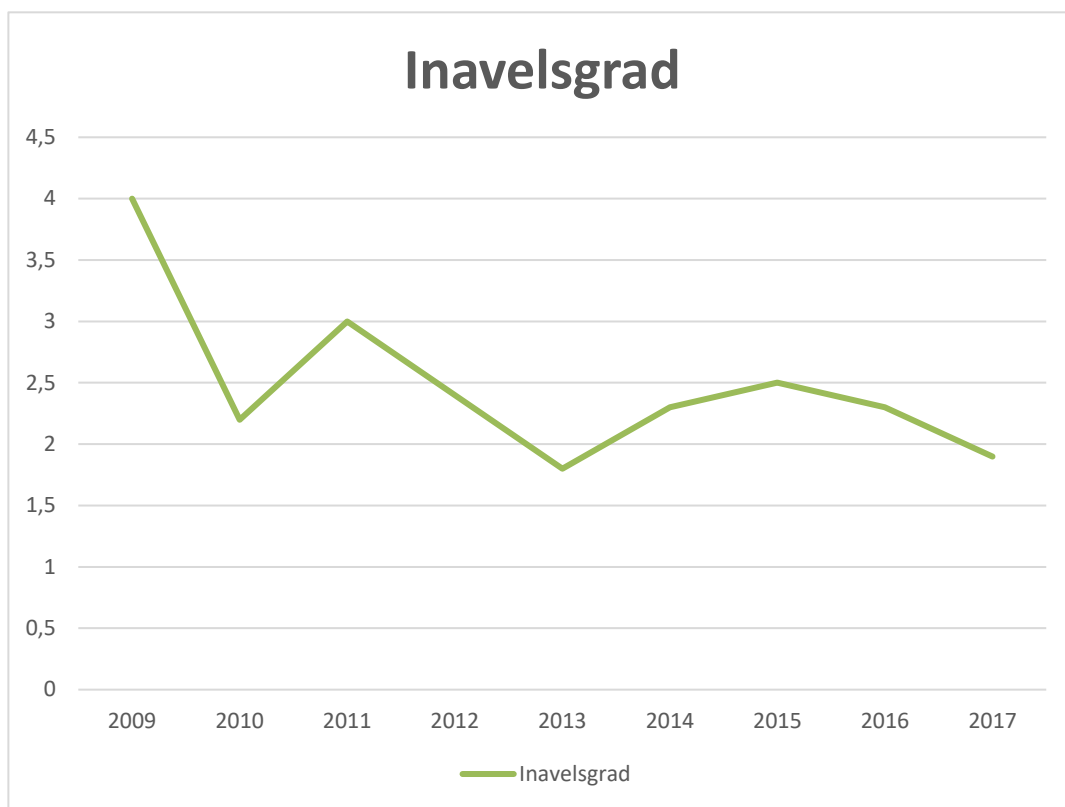

År	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Registreringar	166	106	136	138	118	122	128	154	132
Importer	16	9	15	28	24	27	14	22	27

Genetisk variation

Rasens inavelstrend har sjunkit från ett medeltal på 5% till ca 3% beräknat på fem generationer. Arbetet med att minska denna trend måste fortsätta då det är mycket viktigt att bibehålla rasens genetiska variation. Även om inavel kan ge större jämlikhet och likhet mellan individerna så medför den risker såsom dubblering av recessiva defektanlag och försämrad reproduktion/överlevnad. Genom att sträva efter en låg inavelsgrad skapas förutsättningar för att bibehålla rasens goda hälsa och funktion och för att vidareutveckla dess funktionalitet.

Svenska pointern hade år 2017 en effektiv avelsbas på 32 hundar.

År	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Inavelsgrad	4	2,2	3	2,4	1,8	2,3	2,5	2,3	1,9

Mål

Bredda avelsbasen och öka den effektiva populationen mot önskvärt 100 individer. Att komma upp till en avelsbredd på 50 individer är helt nödvändigt. Eftersträva att komma under 2,5% i inavelsgrad beräknat på 5 generationer.

Strategi

Använda fler hanhundar i avel, såväl svenska som utländska.

Ej föda upp kullar där föräldrarna är mer närbesläktade än högst kusiner (inavelsökning 6,25%).

Öka kunskapen till uppfödare.

3 Hälsostatus

Bakgrund

Pointern är en förhållandevis frisk hund, hos försäkringsbolaget AGRIA placeras pointern i riskgrupp 2 av 6 och hos If djurförsäkringar i grupp 1 av 8. Rasen ingår i SKK:s genetiska hälsoprogram avseende höftledsdysplasi (HD)

Höftledsdysplasi

Andelen hundar med höftledsdysplasi är låg men avel med HD belastade individer förekommer. Vissa hundar med lindrig grad av HD kan vara symtomfria och graden HD står inte alltid i proportion till den enskilda individens problem.

Antalet röntgade individer är ungefär 30% av de registrerade hundarna. Snittåldern för HD-röntgenundersökning är 22 månader.

Antal födda och HD-röntgade per år 2009-2017:

Födelseår	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
HD A	30	22	21	33	19	13	21	12	
HD B	13	6	9	11	6	2	9	5	
HD C	6	1	4	4	4	2	1	2	
HD D	1	0	0	0	0	0	3	0	
TOT	50	29	34	48	29	18	34	19	
Födda	159	89	118	137	85	75	133	121	97

Mål

Bibehålla HD frekvensen på fortsatt låg nivå.

Öka andelen röntgade individer av de registrerade hundarna.

Strategi

Följa SKKs hälsoprogram beträffande HD där föräldradjuret skall ha känd HD status. Noga bevaka frekvensen HD belastade individer.

Verka för att fler pointerägare HD-röntgar sin hund. Information till uppfödare och valpköpare.

Årlig publicering av antal röntgade individer och status.

4 Exteriör

Bakgrund

Pointern skall vara en medelstor, rektangulär, relativt lätt hund som ger intryck av kraft och ädelhet. Kroppsbyggnaden vittnar om uthållighet och snabbhet.

Det är viktigt att behålla en funktionell exteriör och storlek på pointern för att den ska tåla de stora påfrestningar den utsätts för under jakten.

Ett vanligt fel hos pointern är ett rakt framställ. Detta beror oftast på ett framskjutet och/eller för dåligt vinklat skulder/överarmsparti. När detta dessutom uppträder tillsammans med rakställda eller överkotade handlovar är risken för belastningsskador i framstället större..

Mål

Att med bibehållna jaktegenskaper få fram ädla, rastypiska pointrar med för jakten funktionell och sund exteriör.

Strategi

Uppmana uppfödare att i avel använda funktionellt korrekta och friska avelsdjur. En funktionell exteriör ger en bättre förutsättning för att få en mer hållbar jakthund som tål påfrestningarna de utsätts för under långa jaktdagar på fält, fjäll och i skog. Att lägga vikt vid det rastypiska.

Tillskriva exteriördomare vikten av en funktionell exteriör som harmoniserar mellan front och bakdel där ett välvinklat framställ bör framhävas liksom pointerns storlek tillsammans med ett ädelt, välskuret huvud. Historiskt sett har mankhöjden för hanhund varit 60-64 cm och för tik 57-61 cm och detta anser vi vara en mer lämplig mankhöjd för hårt arbetande hundar än FCI standarden där mankhöjden för hanhund är 63-69 cm och tik 61-66 cm.

Motverka tendenser till uppdelning i jakt- och showtyp.

5 Jaktegenskaper

Bakgrund

Som jägarens hund har pointern genom åren behållit sina goda jaktegenskaper. Rasens representanter har visat prov på god vilffinnsförmåga, villig och precis fågelbehandling samt ett stort och välrevierande sök och som sitt "adelsmärke" det höga huvudet.

Benägenhet för skallning och hängning har setts under vissa perioder. Jaktprov är förnärvarande det enda "verktyg" vi har för att mäta jaktegenskaperna. Vissa av dessa egenskaper kan dock vara svåra att bedöma ur ett avelsmässigt perspektiv då hunden tidigt kan ha påverkats av sin ägare/förare och vad som är genetiskt arvbart eller miljöbetingat kan vara svårt att definiera. Vid jaktproven bedöms även hundens mentala egenskaper såsom samarbets- och koncentrationsförmåga.

Mål

SvPKs mest övergripande mål är att behålla pointern som den högsta klassens jakthund, där precis fågelbehandling, reviering och stil skall vara rasens adelsmärke.

Fler jaktprovsmeterade pointrar.

Strategi

I avel bör företrädesvis jaktprovsmeterade individer användas som därmed dokumenterat sina jaktliga egenskaper. Vid jaktprov har även individens mentala status och sundhet vägts in.

Tillskriva jaktprovsdomare vikten av en enhetlig bedömning avseende pointerens framträdande egenskaper såsom villig och precis fågelbehandling, effektiv reviering samt en god stil med ett högburet huvud och där skallning och hängning skall beivras hårt när detta förekommer.

Öka andelen pointrar som startar på jaktprov och då fra i unghunds- och öppenklass för kvalitetsbedömning till gagn för aveln.

6 Mentalitet

Bakgrund

Pointern är en vänlig hund med jämnt temperament, den får aldrig visa aggressivitet mot människor eller andra hundar. Den skall vara öppen, frimodig och glad med en utpräglad vilja att var till lags. Typiskt för rasen är att inomhus vara lugn och behaglig för att utomhus förvandlas till ett intensivt energiknippe. Både vid utställning och jaktprov sker en bedömning av individens mentalitet.

Mål

Bibehålla en för rasen sund mentalitet präglad av vänlighet, frimodighet och med en god samarbets- och koncentrationsförmåga.

Strategi

I avel använda individer vars mentabilitet är stabil med en bibehållen jaktlust. Att fler hundar uppvisas på utställning och jaktprov.

Mål och strategier gäller i 5 år efter att en granskning av SvPK och SKK är utförd. Därefter bör ny lägesbeskrivning utföras och uppsatta mål och strategier eventuellt omprövas.

Källor: SKKs Avelsdata, SKKs domar- & avelskonferens, skadestatistik från Agria & If, SvPKs rasstandard & R.A.S.

Rekommendationerna är utarbetade av SvPKs avelsfunktionärer tillsammans med pointerklubbens styrelse 2018.

Presentation av dokumentet vid årsmötet 2018 samt publicering på SvPKs hemsida.